
**Rīcības programma:
“Priekšlaicīgas mācību
pārtraukšanas prevencijas sistēma
un
ieviešanas plāns Aizkraukles
novadā”**

Izglītības
kvalitātes
valsts
dienests

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”

PAMATOJUMS

Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Aizkraukles novadā” izstrādes mērķis ir pilnveidot pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) prevencijas sistēmu, kas veicinātu izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanos un ilgtspējīgu izaugsmi.

1. KONTEKSTS

PMP nopietni ierobežo izglītojamo izaugsmi un panākumu gūšanu profesionālajā jomā, kā arī padziļina vai turpina padziļināt nabadzību un sociālo izolētību.¹ Tādējādi tie rada gan sociālas problēmas, gan palielina sociālās atstumtības risku. PMP mazināšana un jauniešu izglītības sasniegumu uzlabošana ir vērsta uz ilgtspējīgu izaugsmi un atbilst gan “gudras izaugsmes” mērķim, paaugstinot prasmju līmeni, gan “integrējošas izaugsmes” mērķim, mazinot vienu no galvenajiem bezdarba un nabadzības riska faktoriem.²

PMP problemātiku pašvaldībā veido gan izglītības kvalitāte, gan ģimeņu sociāli ekonomiskais stāvoklis, gan jauniešu un viņu vecāku vērtīborientācija un sadarbības kvalitāte starp izglītības iestādēm, pašvaldībām un valsts institūcijām, kā arī pašvaldības iespējas nodrošināt jauniešiem pieeju neformālās izglītības veidiem.

Pašvaldībai ir jānodrošina, lai tās dibinātajās un teritorijā izvietotajās izglītības iestādēs tiktu īstenots kvalitatīvs izglītības process un tās teritorijā deklarētie obligātās izglītības vecumposma izglītojamie iegūtu kvalitatīvu izglītību, kā arī jānodrošina iespēja jauniešiem iegūt vidējo izglītību. PMP gadījumu skaita samazināšanas pasākumu koordinētas sistēmas izveide ir viens no galvenajiem pašvaldības uzdevumiem, nodrošinot citu institūciju, sociālo partneru, iestāžu, darba devēju, nevalstisko organizāciju, t.sk. reģionāla un nacionāla līmeņa jaunatnes organizāciju un biedrību vai nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistīšanu sistēmas darbībā.

Mācību pārtraukšana visbiežāk nav spontāns lēmums, bet gan ilgstošs process, kura pazīmes var identificēt jau krietni savlaicīgi (1–3 gadus pirms mācību pārtraukšanas). Pētījumos “paredzamā” priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas iespējamība tiek skaidrota, pierādot, ka PMP risku var paredzēt 70%–82% gadījumu (Kempfer, Vorhoff, Wigger, 2020; Rovira, Puertas, Igual, 2017).^{3;4} Tādēļ rūpīga resursu izvērtēšana un atbalsta sniegšana, var dot būtisku ieguldījumu bērnu tiesību uz izglītību īstenošanā.

PMP prevencijas sistēma – pasākumu un procesu kopums, kas vērsts uz PMP risku mazināšanas atbalsta plānošanu un sistemātisku nodrošināšanu ar mērķi veicināt izglītības sistēmas kvalitātes pilnveidi, mazināt atstumtības risku un veicināt ikviena izglītojamā ilgtspējīgas izaugsmes iespējas.

PMP prevencijas sistēmas galvenās komponentes:

- starpinstitucionālās sadarbības modelī definēti stratēģiskie uzstādījumi PMP novēršanā, izrietoši no esošās situācijas izvērtējuma;
- PMP risku identificēšana un izvērtēšana;
- PMP prevencijas aktivitātes;

¹ APA (2015). *The top 20 teaching and learning principles*. Vol. 46, No 8. Iegūts no: <https://www.apa.org/ed/schools/teaching-learning/top-twenty-principles.pdf>

² http://pumpurs.lv/sites/default/files/2023-01/VADLINIJAS_2023.pdf

³ Kemper, L., G. Vorhoff, and B. U. Wigger. 2020. Predicting Student Dropout: A Machine Learning Approach. *European Journal of Higher Education* 10 (1):28–47.

⁴ Rovira, S., E. Puertas, and L. Igual. 2017. Data-Driven System to Predict Academic Grades and Dropout. *PLoS ONE* 12 (2):1–21

2. ESOŠĀ SITUĀCIJA PAŠVALDĪBĀ

2.1. tabula: Esošās situācijas izvērtējums pašvaldībā.

KATEGORIJA	APRAKSTS
1	2
PMP riska izglītojamie	Skaitis, risku raksturojums, monitorings (dati, rīki), attiecināmie IKMS u. c. rādītāji u. tml. Aizkraukles novada pašvaldība pastāvīgi īsteno pasākumu kopumu, kuri ir vērsti uz bērnu pamattiesību nodrošināšanu Bērna tiesības uz izglītību un jaunradi novada administratīvajā teritorijā nodrošina 6 vidusskolas - Aizkraukles novada vidusskola, Andreja Upīša Skrīveru vidusskola, Ilmāra Gaiša Kokneses vidusskola, Jaunjelgavas vidusskola, Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskola, Pļaviņu vidusskola, 7 sākumskolas un pamatskolas – Aizkraukles pagasta sākumskola ar pirmskolas izglītības grupām, Bebru pamatskola, Daudzeses pamatskola, Kokneses pamatskola – attīstības centrs ar pirmskolas izglītības grupām, Mazzalves pamatskola ar pirmskolas izglītības grupām, Pērses sākumskola ar pirmskolas izglītības grupām, Seces pagasta pamatskola. Izglītojamo skaits Aizkraukles novada skolās (Valsts izglītības informācijas sistēmas dati uz 2023. gada 1. septembri) ir 2879 skolēni, pirmskolas izglītības iestādēs izglītojas 1482 bērni. Lai nodrošinātu iekļaujošu izglītības vidi visiem izglītojamajiem nepieciešams palielināt atbalsta jomas speciālistu (sociālais pedagogs, speciālais pedagogs, pedagoga palīgs, psihologs, logopēds, pedagogs karjeras konsultants u.c.) skaitu izglītības iestādēs. Visas vispārējās izglītības iestādes bija iesaistījušās projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (PuMPuRS), kas palīdz grūtībās nonākušiem skolēniem nodrošināt materiālu atbalstu, saņemt individuālu atbalstu mācībās, lai iegūtu izglītību.
PMP preventīvo un intervences pasākumu īstenošanā iesaistītās institūcijas	Aizkraukles novada dome ir izveidojusi Aizkraukles novada pašvaldības bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupu (turpmāk - Sadarbības grupa) kā patstāvīgi funkcionējošu institūciju, kas darbojas, pamatojoties uz Bērnu tiesību aizsardzības likumu un Ministru kabineta 2017. gada 12. septembra noteikumiem Nr. 545 "Noteikumi par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā". Aizkraukles novadā Sadarbības grupu 7 locekļu sastāvā veido speciālisti no pašvaldības policijas, sociālā dienesta, izglītības pārvaldes, bāriņtiesas, pedagoģiski medicīniskās komisijas, kuru ikdienas pienākumi saistīti ar bērnu tiesību aizsardzību un, kuriem ir speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā. Lai nodrošinātu bērnu tiesību ievērošanu un aizsardzību Aizkraukles novada pašvaldības administratīvajā teritorijā un īstenotu pašvaldības kompetences šajā jomā, Sadarbības grupa ir veikusi Aizkraukles novada situācijas izpēti bērnu tiesību nodrošināšanā.

KATEGORIJA	APRAKSTS
1	2
Pieejamie atbalsta pasākumi PMP riska grupas izglītojamiem	 PIELĀGOTĀ JEB INDICĒTĀ PREVENCIJA • Augsta PMP riska izglītojami • Augstas intensitātes individualizēta intervence konkrētos gadījumos MĒRKTIECĪGĀ JEB SELEKTĪVĀ PREVENCIJA • PMP riskam pakļautas izglītojamo grupas • Selektīvi preventīvi pasākumi un agrīna intervence, kas vērsta uz atbalsta sniegšanu identificētām PMP riska grupām UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA • Visi izglītojami • Universāli preventīvi pasākumi, kas vērsti uz izmaiņām izglītības un sabiedrības sistēmās attiecībā uz dominējošiem PMP riska faktoriem
Iesaistīto profesionāļu (pedagogu, atbalsta personāla, sociālo darbinieku, policistu, jaunatnes lietu speciālistu u. c.) kapacitāte un profesionālā kompetence darbā ar PMP riska izglītojamiem	<i>Cilvēkresursu kapacitātes un profesionālās kompetences izvērtējums, iepriekšējā periodā īstenotā profesionālās kompetences pilnveide darbam ar PMP riska grupu.</i> Aizkraukles novada pašvaldība pastāvīgi īsteno pasākumu kopumu, kuri ir vērsti uz bērnu pamattiesību nodrošināšanu Bērna tiesības uz izglītību un jaunradi novada administratīvajā teritorijā nodrošina 6 vidusskolas - Aizkraukles novada vidusskola, Andreja Upīša Skrīveru vidusskola, Ilmāra Gaiša Kokneses vidusskola, Jaunjelgavas vidusskola, Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskola, Pļaviņu vidusskola, 7 sākumskolas un pamatskolas – Aizkraukles pagasta sākumskola ar pirmskolas izglītības grupām, Bebru pamatskola, Daudzeses pamatskola, Kokneses pamatskola – attīstības centrs ar pirmskolas izglītības grupām, Mazzalves pamatskola ar pirmskolas izglītības grupām, Pērses sākumskola ar pirmskolas izglītības grupām, Seces pagasta pamatskola. Izglītojamo skaits Aizkraukles novada skolās (Valsts izglītības informācijas sistēmas dati uz 2023. gada 1. septembri) ir 2879 skolēni, pirmskolas izglītības iestādēs izglītojas 1482 bērni. Lai nodrošinātu iekļaujošu izglītības vidi visiem izglītojamajiem nepieciešams palielināt atbalsta jomas speciālistu (sociālais pedagogs, speciālais pedagogs, pedagoga palīgs, psihologs, logopēds, pedagogs karjeras konsultants u.c.) skaitu izglītības iestādēs. Lielākā daļa izglītības iestāžu bija iesaistījušies projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (“PuMPuRS”), kas palīdz grūtībās nonākušiem skolēniem iegūt pamatskolas izglītību. Aizkraukles novada pašvaldības izaicinājums nākotnē būs izglītības kvalitātes paaugstināšana, pedagogu paaudžu nomaiņas vadīšana, kā arī, iespējams, izglītības pakalpojumu turpmāka optimizācija⁵. Novadā ir iespējas izveidot reģionālas nozīmes ģimnāziju, nepieciešams risinājums vakarskolas alternatīvai. Izglītības jomas attīstību kavējoši faktori, kuriem nākotnē jāpievērš lielāka uzmanība, ir iedzīvotāju skaita un līdz ar to arī

KATEGORIJA	APRAKSTS
1	2
	skolēnu skaita samazināšanās, nepieciešami izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabojumi, jauna inventāra un mācību līdzekļu iegāde izglītības iestādēs, jāpalielina atbalsts mūžizglītībai. Sporta skolai nepieciešams attīstīt infrastruktūru vieglatlētikas treniņiem telpās. Īpaša uzmanība jāpievērš pedagogu novecošanās tendencēm un jauno pedagogu motivēšanai uzsākt darbu izglītības iestādēs. Aizkraukles novada pašvaldība ir izstrādājusi jaunu saistošo noteikumu projektu, kurā noteiktas studējošo kategorijas, kurām ir tiesības pretendēt uz Aizkraukles novada pašvaldības stipendijām, tās apmēru, stipendijas piešķiršanas un izmaksāšanas nosacījumus, stipendijas izmaksas apturēšanas un atmaksāšanas nosacījumus, kā arī līguma noslēgšanas kārtību. Iespējas sevi attīstīt un pilnveidot piedāvā profesionālās ievirzes izglītības iestādes - P.Barisona Aizkraukles Mūzikas skola, Aizkraukles Mākslas skola, Aizkraukles novada Sporta skola, Kokneses Mūzikas skola, Pļaviņu Mūzikas skola, Pļaviņu Mākslas skola, Skrīveru Mūzikas un Mākslas skola, kurās mācās 1183 audzēkņi. Neretā, Mazzalvē bērni apmeklē Viesītes Mūzikas skolas filiāles, darbojas Aizkraukles Sporta skolas volejbola grupa Mazzalves pamatskolā. Liels resurss bērnu un jauniešu attīstībā ir Kultūras centriem, Aizkraukles novada bibliotēkām. Bērnu tiesības uz kvalitatīvu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu un atpūtu īsteno Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs (turpmāk – ANIIC), kas ir pašvaldības darba ar jaunatni un pieaugušo izglītības īstenošanas instruments. ANIIC nodrošina kvalitatīvu, daudzveidīgu interešu un neformālās izglītības pieejamību ikvienam Aizkraukles novada iedzīvotājam mūža garumā neatkarīgi no tā vecuma un iepriekš iegūtās izglītības. ANIIC 2022./2023.mācību gadā apmeklē 246 audzēkņi, kuri piedalās dažādās interešu izglītības programmās. ANIIC tiešais darbs ir saistīts arī ar jaunatnes politikas veidošanu un īstenošanu novadā, kuru koordinē jaunatnes lietu speciāliste. Speciālista pārziņā ir arī darba ar jaunatni pārraudzīšanu visā novadā, t.sk. darbā ar jaunatni iesaistīto darbinieku apmācības un profesionālās pilnveides nodrošināšana; brīvprātīgā darba sistēmas pārraudzība; jauniešu līdzdalības veicināšana novadā; neformālās izglītības programmu piedāvājuma nodrošināšana, lai attīstītu jauniešu dzīvi un karjeras izaugsmei svarīgu zināšanu un prasmju pilnveidi; Aizkraukles novada Jauniešu domes darbības koordinēšana; jauniešu iniciatīvu projektu konkursa īstenošanas administrēšana; sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru, skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumus īstenošanu novadā. Centrā strādā arī jaunatnes speciālists, kas veic tiešo darbu ar jaunatni, īstenojot dažāda veida pasākumus un tematiskās aktivitātes, balstoties jauniešu vēlmēs un vajadzībās. Kopš 2022.gada ANIIC kā struktūrvienības ir pievienoti Jaunjelgavas Jauniešu iniciatīvu centrs un Pļaviņu Jauniešu iniciatīvu centrs “Ideja”. Jaunatnes iniciatīvu centru mērķi ir radīt labvēlīgus apstākļus jauniešu pašiniciatīvai un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē. Centri ir pieejami jauniešiem no 13 līdz 25 gadiem. Skrīveros 2023.gadā tika izveidota jaunatnes darbinieka štata vieta un iekārtotas telpas jauniešu brīvā laika pavadīšanai. Kokneses un Neretas apvienībās nav jauniešu centru vai brīvā laika telpu, bet notiek

KATEGORIJA	APRAKSTS
1	2
	sadarbība ar Kokneses jauniešu biedrību “Solis” un Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas un Mazzalves pamatskolas pārstāvjiem, un Saieta nama vadītāju. Darbs ar jaunatni novadā tiek īstenots plānveidīgi un mērķtiecīgi, piesaistot papildus finansējumu, īstenojot dažādus projektus, kas balstīti neformālās izglītības pamatprincipos, lai attīstītu jauniešiem dzīvei un viņu karjeras izaugsmei nepieciešamās prasmes. Tāpat ir izstrādāts nolikums „Par jauniešu brīvprātīgā darba organizēšanu Aizkraukles novadā”, popularizējot brīvprātīgo darbu kā pirmās darba vietas pieredzi un dažādu dzīvei un karjeras izaugsmei nepieciešamo prasmju attīstīšanai. Tiek skaitītas brīvprātīgo nostrādātās stundas un attīstītās kompetences, par ko jauniešiem ir iespēja saņemt Apliecinājumu. Šis dokuments ir Aizkraukles novada apstiprināts, un tas apliecina jauniešu aktīvo līdzdarbošanos ārpusskolas aktivitātēs un sabiedriskajā dzīvē, veicot brīvprātīgo darbu, tādējādi regulāri pilnveidojot dažādas prasmes un kompetences. Liels izaicinājums aktīvajiem jauniešiem ir jauniešu ar zemu motivāciju piesaistei pilnvērtīgi un jēgpilni pavadīt brīvo laiku. Aizkraukles novadā darbojas arī Aizkraukles novada Jauniešu dome, kas ir Aizkraukles novada domes izveidota institūcija, kurā apvienojas Aizkraukles novada jaunieši, lai nodrošinātu Aizkraukles novada jauniešu interešu pārstāvēšanu un vajadzību aizstāvību, piedāvātu dažādu jautājumu risinājumus no jauniešu skatupunkta, sagatavojot priekšlikumus Aizkraukles novada pašvaldībai. Domē darbojas jaunieši no visām apvienībām un pagasta. Lai sniegtu atbalstu jauniešu dzīves un karjeras izaugsmei nepieciešamo prasmju attīstīšanu, kā arī sniegtu plašāku redzējumu par iespējām savas dzīves kvalitātes uzlabošanai, Aizkraukles novada tiek rakstīti un īstenoti dažādi projekti jauniešu mērķauditorijai. Projekti tiek rakstīti un īstenoti gan ar NVO atbalstu, gan iztiekot tikai ar pašvaldības darbinieku kapacitāti. Pēdējo gadu laikā ir īstenoti vairāki jomas attīstībai būtisku atbalstu sniedzoši projekti, kā piemēram, Starpnovadu sadarbības projekts “Sveiks, kaimiņ!” (ID Nr.VP2020/1.2-4), kas tika finansēts no Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2020.gadam, 1.2. sadaļas “Starpnovadu un starpinstitūciju sadarbība jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī” projektu konkursam piešķirtajiem līdzekļiem, EUR 3169.11 apmērā. Projekta īstenošanas laiks bija no 01.09.2020. līdz 20.10.2021. Projekta mērķis bija stiprināt Aizkraukles, Jaunjelgavas, Kokneses, Neretas, Pļaviņu un Skrīveru novadu jaunatnes jomā iesaistīto personu un institūciju kapacitāti un izzināt atšķirību jaunatnes jomas attīstībā katrā novadā un izveidot sadarbības tīklu. Pateicoties detalizētai jomas analīzei un katra novada stipro un vāju pušu izzināšanai, tika radīta kopbilde par jaunatnes jomu jaunizveidotajā Aizkraukles novadā, kā arī rasts risinājums, kā sadarboties nākotnē un kā šo nākotni kopā izveidot. Īstenojot plānveidīgu darbu ar jaunatni, no 01.01.2022. līdz 01.11.2022. tika īstenots Jaunatnes politikas valsts programmas 2021.-2023. gadam konkursa “Atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī” projektiem finansētais “Iepazīsties – politika!” (ID Nr.VP2021/5-23) projekts, kura mērķis bija

KATEGORIJA	APRAKSTS
1	2
	stiprināt jaunatnes jomu jaunizveidotajā Aizkraukles novadā, veidojot jauniešiem un jaunatnes jomā strādājošajiem, dziļāku izpratni par jaunatnes politiku un jauniešu līdzdalības iespējām lēmumu pieņemšanas procesos, projekta noslēgumā izveidojot Aizkraukles novada Jauniešu domi. Projekta aktivitāšu īstenošanā izlietotais piešķirtais finansējums - EUR 6269,38. Pateicoties īstenotajām projekta aktivitātēm, tika izglītota sabiedrība kopā par Jaunatnes politiku un tās nozīmīgumu jauniešu un sabiedrības izaugsmes veicināšanā, kopienas sadraudzības veidošanā, drošas un atbalstošas vides veidošanā. Tika celta jauniešu ar ierobežotām iespējām pašapziņa, kā piemēram, lauku teritoriju jaunieši vai jaunieši ar ekonomiskajiem šķēršļiem, tādējādi motivējot viņus iepazīstot savas stiprās puses un attīstot dažādas prasmes, tādējādi liekot saprast, ka viņi ir svarīga sabiedrības daļa, kuriem ir tiesības un pat pienākums iesaistīties lēmumu pieņemšanā, savu interešu pārstāvēniecībā. Un izveidojot lielā Aizkraukles novada Jauniešu domi, tiek pārstāvēts visa novada jauniešu viedoklis un tiks nodrošināta kvalitatīvāka informācijas aprīte jauniešu vidū. Tā pat arī tiek aktivizēta tā jauniešu daļa, kas līdz šim nav bijusi iesaistīta Jaunatnes politikā vai sabiedriskajās aktivitātēs kopumā. Turpinot attīstīt Jaunatnes jomu novadā, tika īstenots Jaunatnes politikas valsts programmas 2022.-2024. gadam atklātā projektu konkursā “Atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī” projekts “Aizkraukles novada Jaunatnes politikas stratēģija 2024-2026” (projekta īstenošana notika no 07.11.2022. līdz 30.10.2023., piešķirtais finansējums EUR 6997,77). Projekta mērķis bija jaunatnes politikas plānošanas dokumenta izstrāde plānveida darbam ar jaunatni Aizkraukles novadā, kas noteiktu darbu ar jaunatni attīstības uzdevumus, virzienus un prioritātes. Lai veicinātu jauniešu izpratni par jaunatnes politikas veidošanos novadā un kopumā plānveidīgas stratēģiskas pašvaldības darbības nodrošināšanu, viena no projekta aktivitātēm bija Aizkraukles novada Jaunatnes politikas stratēģijas 2020-2022 izvērtēšana un pašvaldības, valsts un Eiropas savienības plānošanas dokumentu, kuros ietverta jaunatnes darbības sfēra, izpēte un analīze, veidojot padziļinātu izpratni par jaunatnes politiku un jauniešu līdzdalības iespējām lēmumu pieņemšanas procesos novada jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem. Tā pat arī jaunizveidotās Aizkraukles novada Jauniešu domes dalībnieki tika iesaistīti visos jaunās stratēģijas veidošanas procesos, kā piemēram, aptaujas anketas veidošana, izplatīšana, aptaujas rezultātu izvērtēšana stratēģijas izveidei. Projekta noslēgumā Aizkraukles novada domes sēdē tika apstiprināta Aizkraukles novada Jaunatnes politikas stratēģija 2024.–2026.gadam, kas ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Aizkraukles novada pašvaldības stratēģiskos uzstādījumus jaunatnes jomas attīstībai. Saskaņā ar Pašvaldību likumu, darbs ar jaunatni ir pašvaldības autonomā funkcija un saskaņā ar Jaunatnes likumu pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas plānošanas dokumentus. Jaunatnes politika ir izteikti horizontāla joma, ko raksturo visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopumu, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Balstoties uz Aizkraukles novada jauniešu vidū veiktās aptaujas datiem, jauniešu vēlmēs un vajadzībās balstīta atbalsta sniegšanai, dokuments nosaka

KATEGORIJA	APRAKSTS
1	2
	turpmāko trīs gadu mērķtiecīga un plānveidīga Jaunatnes politikas īstenošanas rīcības plāna ieviešanu un īstenošanu, tika izstrādāts stratēģijas dokuments, kurš nosaka Jaunatnes politikas vīziju, mērķi un uzdevumus 2024. - 2026. gadam. Aizkraukles novada jaunatnes politikas vīzija ir jauniešiem draudzīgs novads, kurā dzīvo aktīvi savas dzīves kvalitātes un novada attīstībā ieinteresēti jaunieši. Veicinot piederības sajūtu savam novadam, tiek izvirzīts Aizkraukles novada jaunatnes politikas stratēģiskais mērķis - uzlabot jauniešu, kas dzīvo, mācās vai strādā Aizkraukles novadā, dzīves kvalitāti, sniedzot atbalstu personības un karjeras izaugsmei nepieciešamo prasmju attīstīšanai, atbalstot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, un nodrošinot drošas vides pieejamību. Izvirzītās prioritātes: 1. mērķtiecīga neformālās izglītības (<i>visas aktivitātes, kas ir ārpus formālās izglītības</i>) piedāvājuma dažādošana Aizkraukles novadā; 2. karjeras izglītības un personības prasmju pilnveide; 3. jauniešu līdzdalības iespēju un formu aktualizēšana. Tāpat arī tiek īstenots Eiropas Solidaritātes Korpusa atbalstītais Solidaritātes projekts Nr.2023-1-LV02-ESC30-SOL-000146261 “Ko sēsi, to pļausi!”, kas tiek īstenots no 2023.gada 1.jūnija līdz 2024.gada 29.februārim. Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Projekta mērķis ir sniegt atbalstu jauniešu dzīves un karjeras izaugsmei nepieciešamo prasmju attīstīšanai caur neformālās izglītības metodēm, pētot un izzinot, kā arī izglītojot vienaudžus un sabiedrību kopumā par vides un ekoloģijas, kā arī ilgtspējības tēmu. Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra ir pieņēmusi lēmumu no 28.03.2022. līdz 31.12.2027. piešķirt ES programmas “Eiropas Solidaritātes korpus” kvalitātes zīmi Aizkraukles novada Interesu izglītības centram partnerorganizācijas lomai - brīvprātīgo uzņemšanai, atļaujot vienlaicīgi uzņemt ne vairāk kā 2 brīvprātīgos individuālā brīvprātīgā darba aktivitātē un partnerorganizācijas lomai - brīvprātīgo atbalstam, ļaujot nosūtīt Latvijas jauniešus brīvprātīgā darba veikšanai kādā citā valstī. Kvalitātes zīmes iegūšana nozīmē to, ka Aizkraukles novada Interesu izglītības centrs ir tiesīgs īstenot programmas Brīvprātīgā darba projektus, kuru mērķis ir popularizēt solidaritāti kā vērtību, palīdzēt risināt vietējai sabiedrībai aktuālus izaicinājumus un uzlabot brīvprātīgā kompetences, īstenojot regulāras un strukturētas pilna laika brīvprātīgā darba aktivitātes, gan uzņemot brīvprātīgos jauniešus Aizkrauklē, gan dodot iespēju arī Latvijas jauniešiem veikt brīvprātīgo darbu kādā no valstīm. Šis un arī centra iesaistīšanās Eurodesk, kas ir Eiropas jaunatnes informācijas tīklā, kas sniedz informāciju un konsultācijas jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajiem par dažādām mobilitātes iespējām Eiropā, ir liels atbalsts novada jauniešiem jaunas pieredzes un zināšanu gūšanā starptautiskā līmenī. Centrs kā Eurodesk informācijas punkts, kā brīvprātīgais nodrošina Eiropas Savienības programmu „Erasmus+: Jaunatne darbībā” un „Eiropas

KATEGORIJA	APRAKSTS
1	2
	Solidaritātes korpuss”, Eiropas informācijas tīkla jauniešiem Eurodesk, Eiropas Jaunatnes portāla (http://europa.eu/youth/lv) informācijas izplatīšanu, atpazīstamības veicināšanu un atbalstu Aizkraukles novada. Novadā ir vairāki dienas centri: Skrīveru dienas aprūpes centrs, Pļaviņu dienas aprūpes centrs, Kokneses Ģimenes atbalsta dienas centrs, Jaunjelgavas dienas centrs bērniem un ģimenēm, Seces dienas centrs bērniem un ģimenēm, Daudzeses dienas centrs bērniem un ģimenēm. Dienas centru darbības mērķis ir atbilstoši personas vajadzībām, nodrošināt iespēju personām un ģimenēm saglabāt un attīstīt sociālās prasmes, izglītoties un saturīgi pavadīt brīvo laiku, veidojot sociālos kontaktus, gūstot atbalstu, iesaistoties dažādās individuālās, grupas un kopienas aktivitātēs, stiprināt ģimeniskās vērtības, veicināt ģimeņu stabilitāti, mazināt ģimeņu šķiršanās risku un bērnu nokļūšanas ārpusģimenes aprūpē riskus, sniedzot ģimenēm to vajadzībām atbilstošus pasākumus. Piemēram, Kokneses ģimeņu atbalsta centrā darbojas radošās darbnīcas bērniem un jauniešiem pēc ikmēneša programmas. Darbnīcas ir bezmaksas, apmeklējums brīvs. Tiek plānotas nedēļas nodarbības, kuras ir pavasara, rudens brīvlaikos un 3 reizes vasarā. Kopā apmeklētāju skaits uz nodarbībām ir ap 120 dalībniekiem gadā. Dienas centrs īsteno arī sociālās rehabilitācijas programmu personām ar invaliditāti, rīko aktivitātes projekta “PROTI un DARI” jauniešiem. Dienas centrā turpmāk tiks īstenots darbs ar nepilngadīgajiem jauniešiem, kuriem ir izstrādātas korekcijas un sociālās palīdzības programmas. Pļaviņās darbojas sākumskolas vecuma bērnu rotaļu un attīstības centrs „Pepija”, kur pēc mācībām ir iespēja ikvienam bērnam vecumā no 7 līdz 12 gadiem pavadīt aktīvi brīvo laiku: spēlējot minigolfu, basketbolu, volejbolu, futbolu, kā arī aktīvi darboties skeitparkā. Pļaviņās ir iespēja trenēties futbolā, biatlonā, skvošā un orientēšanās sportā. Ziemā jaunieši var slēpot ar distanču slēpēm Biatlona bāzē “Jankas”, kur jauniešiem slēpju noma ir bez maksas, kā arī slidošana, ir iespēja veikt brīvprātīgo darbu. Skrīveros ir iespēja izmantot infrastruktūru – skeitparks, skolas sporta laukums un sporta laukumi pie daudzdzīvokļu mājām, Skrīveru kultūras centrā piedalīties jauniešu deju kolektīvā, Skrīveru bērnu bibliotēkā tiek īstenota lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”, Andreja Upīša Skrīveru vidusskolas telpās SIA “MonAuto Carting” piedāvā nodarbības “Kartinga konstruēšana un vadīšana”. Neretā, Mazzalvē, Ērbergē ir nodrošinātas sporta bāzes, kultūras darba organizatori un nevalstiskās valsts organizācijas (NVO) organizē pasākumus jauniešiem, sporta klubs “Saules” – motosporta aktivitātes, biedrības “Ērbergietes” un “Upmales mantinieki” – izstrādā projektus, kuros aktīvi tiek iesaistīti arī jaunieši, darbojas Mazpulku nometnes, nometnes mazturīgo ģimeņu bērniem, t.sk., jauniešiem. Aizkrauklē 2022.gada oktobrī tika atvērts Veloparks. Veloparka būvei līdzekļi tika piešķirti no Eiropas Reģionāla attīstības fonda.

KATEGORIJA	APRAKSTS																																							
1	2																																							
	Aizkraukles novada pilsētu un pagastu izglītības iestādēs tiek piedāvātas iespējas bērniem un jauniešiem darboties dažādos interešu izglītības pulciņos (ansamblī, kori, deju kolektīvi, sporta nodarbības u.c.). Lai Aizkraukles novada speciālistiem būtu vienots priekšstats par starpinstitucionālo sadarbību bērnu tiesību aizsardzības jomā, 2022.gada 19. maijā Aizkraukles novada domes sēdē tika apstiprināta Rīcības shēma, ko izstrādāja Aizkraukles novada pašvaldības bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupas speciālisti. Ņemot vērā esošo situāciju, pieejamos resursus, risināmos jautājumus, būtiski īstenot Aizkraukles novada pašvaldības bērnu tiesību aizsardzības programmu. Tajā ir norādīts programmas mērķis un uzdevumi, kuri vērsti uz bērnu un viņu ģimeņu dzīves kvalitātes uzlabošanas. Uzdevumi definēti atbilstoši pašvaldības kompetencei bērna tiesību aizsardzībā. Programmas nobeiguma noteikumi paredz, ka pašvaldība pastāvīgi īsteno programmā apkopotās aktivitātes, analizē paveikto, ievieš un realizē jaunas iniciatīvas bērnu tiesību nodrošināšanā Aizkraukles novada administratīvajā teritorijā, grozījumus šajā programmā iesniedz Pašvaldības Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa, sadarbībā ar programmā iesaistītajām institūcijām, ko apstiprina ar Aizkraukles novada domes lēmumu. Atbalsta personāls Aizkraukles novada izglītības iestādēs <table><tr><th>Iestāde</th><th>Amats</th><th>likme</th></tr><tr><td rowspan="11">Aizkraukles novada vidusskola</td><td>Izglītības psihologs</td><td>1.4</td></tr><tr><td>Izglītības psihologs</td><td>0.6</td></tr><tr><td>skolotājs logopēds</td><td>0.9</td></tr><tr><td>skolotājs logopēds</td><td>0.2</td></tr><tr><td>speciālais pedagogs</td><td>0.4</td></tr><tr><td>speciālais pedagogs</td><td>2.6</td></tr><tr><td>Sociālais pedagogs</td><td>1</td></tr><tr><td>Sociālais pedagogs</td><td>1</td></tr><tr><td>Pedagoga palīgs</td><td>1</td></tr><tr><td>Pedagoga palīgs</td><td>4.037</td></tr><tr><td>bibliotekārs</td><td>1</td></tr><tr><td rowspan="6">A. Upīša Skrīveru vidusskola</td><td>Izglītības psihologs</td><td>1</td></tr><tr><td>Izglītības psihologs</td><td>0.5</td></tr><tr><td>Skolotājs logopēds</td><td>0.983</td></tr><tr><td>Speciālais pedagogs</td><td>0.334</td></tr><tr><td>Sociālais pedagogs</td><td>1</td></tr><tr><td>speciālās izglītības skolotājs</td><td>0.3</td></tr></table>	Iestāde	Amats	likme	Aizkraukles novada vidusskola	Izglītības psihologs	1.4	Izglītības psihologs	0.6	skolotājs logopēds	0.9	skolotājs logopēds	0.2	speciālais pedagogs	0.4	speciālais pedagogs	2.6	Sociālais pedagogs	1	Sociālais pedagogs	1	Pedagoga palīgs	1	Pedagoga palīgs	4.037	bibliotekārs	1	A. Upīša Skrīveru vidusskola	Izglītības psihologs	1	Izglītības psihologs	0.5	Skolotājs logopēds	0.983	Speciālais pedagogs	0.334	Sociālais pedagogs	1	speciālās izglītības skolotājs	0.3
Iestāde	Amats	likme																																						
Aizkraukles novada vidusskola	Izglītības psihologs	1.4																																						
	Izglītības psihologs	0.6																																						
	skolotājs logopēds	0.9																																						
	skolotājs logopēds	0.2																																						
	speciālais pedagogs	0.4																																						
	speciālais pedagogs	2.6																																						
	Sociālais pedagogs	1																																						
	Sociālais pedagogs	1																																						
	Pedagoga palīgs	1																																						
	Pedagoga palīgs	4.037																																						
	bibliotekārs	1																																						
A. Upīša Skrīveru vidusskola	Izglītības psihologs	1																																						
	Izglītības psihologs	0.5																																						
	Skolotājs logopēds	0.983																																						
	Speciālais pedagogs	0.334																																						
	Sociālais pedagogs	1																																						
	speciālās izglītības skolotājs	0.3																																						

KATEGORIJA	APRAKSTS		
1	2		
		bibliotekārs	0.25
	Ilmāra Gaiša Kokneses vidusskola	Izglītības psihologs	1
		skolotājs logopēds	0.267
		speciālais pedagogs	0.4
		pedagoga palīgs	1
		sociālais pedagogs	1
		bibliotekārs	0.6
	Pļaviņu vidusskola	Izglītības psihologs	0.7
		Skolotājs logopēds	0.4
		sociālais pedagogs	1
		bibliotekārs	1
	Jaunjelgavas vidusskola	Sociālais pedagogs	1
		skolotājs logopēds	0.167
		speciālais pedagogs	0.419
		Pedagoga palīgs	1.85
		bibliotekārs	0.65
	Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskola	skolotājs logopēds	0.5
		speciālais pedagogs	0.135
		Sociālais pedagogs	0.5
		bibliotekārs	0.4
	Aizkraukles pagasta sākumskola	Izglītības psihologs	0.5
		Sociālais pedagogs	0.233
		skolotājs logopēds	0.5
		Pedagoga palīgs	1.5
		Pedagoga palīgs	1
	Bebru pamatskola	Izglītības psihologs	0.3
		skolotājs logopēds	0.045
		skolotājs logopēds	0.205
		bibliotekārs	0.2
	Daudzeses pamatskola	Izglītības psihologs	0.05
		skolotājs logopēds	0.065
		speciālās izglītības skolotājs	0.095
		Pedagoga palīgs	0.533
		bibliotekārs	0.5
	Mazzalves pamatskola	skolotājs logopēds	0.1
		bibliotekārs	0.35
	Pērses sākumskola	speciālistu nav	
	Seces pagasta	Pedagoga palīgs	0.5
		skolotājs logopēds	0.3

KATEGORIJA	APRAKSTS						
1	2						
	pamatskola	bibliotekārs	0.15				
		bibliotekārs	0.15				
	Skolēni ar speciālās izglītības programmām Aizkraukles novada izglītības iestādēs						
	2022./2023 m.g.						
	Izglītības iestāde	Programmas 55	56	57	58	59	kopā
	Aizkraukles novada vidusskola		74		28	1	103
	Andreja Upīša Skrīveru vidusskola		32		4		36
	Jaunjelgavas vidusskola		15				15
	Ilmāra Gaiša Kokneses vidusskola		19				19
	Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskola		13		3		16
	Daudzeses pamatskola		7		7		14
	Seces pamatskola		3		2		5
	Mazsalves pamatskola		11		3		14
	Bebru pamatskola		10				10
	Aizkraukles pagasta sākumskola		13		2		15
	Aizkraukles PII Auseklītis	1					1
	Aizkraukles PII Saulīte	12	18		7	3	40
	Jaunjelgavas PII Atvasīte		4				4
	Skrīveru PII Sprīdītis	3	13				16
	Kokneses pamatskola-attīstības centrs		10	8	31	47	96

3. PMP PREVENCIJAS SISTĒMA

Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2021.-2034.gadam tiek definēts ilgtermiņa pašvaldības attīstības redzējums (vīzija): Radošas pilsētas un apdzīvoti lauki. Pieejami, kvalitatīvi un viedī pakalpojumi, kas nodrošināti visām sabiedrības grupām visā novada teritorijā. Tās īstenošanā tuvākajos gados nepieciešama ikviena novada iedzīvotāja (tai skaitā arī jauniešu un bērnu) iesaiste.

3.1. Starpinstitūciju sadarbības modelis

RĪCĪBAS SHĒMA PAR STARPINSTITUCIONĀLO SADARBĪBU BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS JOMĀ AIZKRAUKLES NOVADĀ

1. PRIEKŠMETA SKOLOTĀJS / KLASĒS AUDZINĀTĀJS/ PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS PEDAGOGS

- izvērtē radušos situāciju, sniedz informāciju konkrētam atbalsta speciālistam izglītības iestādē

2. SOCIĀLAIS PEDAGOGS VAI ATBALSTA JOMAS VADĪTĀJS/SPECIĀLISTS

- Piesaista izglītības iestādes atbalsta jomas speciālistus *(ja nav- sadarbību veic izglītības iestādes administrācija un iesaistītie skolotāji)*

Ja darbs nesasniedz rezultātu, sociālais pedagogs vai atbalsta jomas vadītājs/ speciālists rakstiski informē vecākus un informē izglītības iestādes administrāciju

3. IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ADMINISTRĀCIJA

- Veic darbības atbilstoši savai kompetencei

Ja nav rezultātu:

- Izglītības iestādes administrācija nosūta oficiālu vēstuli *(parakstā formātā vai elektroniski ar drošu elektronisko parakstu)* ar pievienotiem materiāliem par veikto darbu **Aizkraukles novada Sociālajam dienestam**, ja konstatētas **sociālās problēmas** ģimenē

vai **Valsts policijai** –

- gadījumos, ja veiktas prettiesiskas darbības vai vecāki neveic vecāku pienākumus bērna izglītošanas nodrošināšanā

4. SOCIĀLAIS DIENESTS - AIZKRAUKLES NOVADA SOCIĀLĀ DIENESTA ATBALSTA NODAĻA ĢIMENĒM AR BĒRNIEM soccentrs@aizkraukle.lv

- Sociālais darbinieks veic darbu ar ģimeni, sadarbojas ar izglītības iestādi un citām institūcijām, nepieciešamības gadījumā organizē starpprofesionālu tikšanos

Ja darbs nesasniedz rezultātu vai ģimene nav motivēta sadarbībai, sniedz informāciju Aizkraukles novada pašvaldības bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupai

4.1. VALSTS POLICIJAI pasts@vp.gov.lv, kanc.aizkraukle@zemgale.vp.gov.lv

vai **PAŠVALDĪBAS POLICIJAI pasv.policija@aizkraukle.lv**

- Uzsāk administratīvo lietvedību pret vecākiem

5. AIZKRAUKLES NOVADA PAŠVALDĪBAS BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS SADARBĪBAS GRUPA aizkraukle@pakalpojumucentri.lv –

- izskata gadījumus, ja nepieciešama palīdzība speciālistiem darbā ar nepilngadīgie likumpārkāpējiem un viņu ģimenēm,
- izskata gadījumus, ja nav ievērotas Ministru kabineta 2011.gada 1.februāra noteikumi Nr.8 "Kārtība, kādā izglītības iestāde informē izglītojamo vecākus, pašvaldības vai valsts iestādes, ja izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi" (informāciju iesniedz Izglītības pārvaldes speciālists) izglitiba@aizkraukle.lv ;
- rīko sēdes par problēmsituācijām izglītības iestādēs, sniedz rekomendācijas, nepieciešamības gadījumā tiek uzaicināti vecāki, bērni, iesaistīto institūciju speciālisti.
- izsaka priekšlikumus Pašvaldībai pakalpojumu attīstīšanu BTA nodrošināšanā u.c. darbības, atbilstoši Nolikumam.

6. AIZKRAUKLES NOVADA BĀRIŅTIESA barintiesa@aizkraukle.lv

- Izskata jautājumu par bērnu aizgādības tiesībām

4. PMP PREVENCIJAS AKTIVITĀŠU NODROŠINĀJUMA PLĀNS

Nr.	Mērķis	Prevencijas aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Īstenošanas periods			
						2024.g.	2025.g.	2026.g.	2027.g.
UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA									
1.	Vecāku kompetences audzināšanas jautājumos stiprināšana	Apmācību kurss “CAP” (Ceļvedis, audzinot pusaudzi)	60% vecāku ir iesaistījušies apmācību kursā	Sociālais dienests	Izglītības iestādes, NVO – potenciālais pakalpojuma sniedzējs				
		BEA programma („Bērna emocionālā audzināšana” PII)	60% vecāku ir iesaistījušies apmācību kursā	Sociālais dienests	Izglītības iestādes, NVO – potenciālais pakalpojuma sniedzējs				
		Vecāku iesaistīšanās programmas STOP 4-7 izglītojošās nodarbībās	90% vecāku iesaistās STOP 4-7 grupas organizētajās izglītojošajās nodarbībās	Izglītības iestādes	Atbalsta personāls				

		Bērnu un vecāku savstarpējo attiecību uzlabošana.	Vienots redzējums par bērna audzināšanu un robežām audzināšanā mazina konfliktsituāciju rašanos ģimenē.	Izglītības iestādes					
		Vecāku aktīva dalība izglītības iestādes padomē, lēmumu pieņemšanā iestādes attīstībai	Vecāki ir aktīvi izglītības iestādes padomes locekļi. Vairums vecāku iesaistās ar skolu saistītu lēmumu pieņemšanā, skolas darba pašnovērtēšanā.	Izglītības iestāde	Izglītības iestādes				
2.	Jauniešu kopienu stiprināšana	Interese un neformālās izglītības nodarbības jauniešiem	Plašs interese izglītības un neformālās izglītības programmu piedāvājums, kas līdzsvaroti tiek piedāvāts visās novada apdzīvotajās teritorijās.	ANIIC, vispārējās izglītības un profesionālās ievirzes izglītības iestādes	Izglītības pārvalde				
		Kapacitātes stiprināšana darbiniekiem darbam ar jaunatni	Kokneses un Neretas apvienībās tiek nodrošinātas jaunatnes darbinieku štata vienības	ANIIC (speciālists, darbinieki jaunatnes lietu jautājumos)	Izglītības iestādes, NVO – potenciālais pakalpojuma sniedzējs				

		Labiekārtotu telpu nodrošinājums jauniešu prasmju, talantu attīstībai un brīvā laika pavadīšanai	Tiek atvērtas telpas jauniešiem prasmju un talantu attīstīšanai, kvalitatīva brīvā laika pavadīšanai.	Apvienību un pagastu pārvaldes	NVO				
3.	Sabiedrības izglītošana PMP jomā	PMP novēršanas sistēmas ieviešana izglītības iestādēs .	Pieaudzis izglītības iestāžu īpatsvars, kuras ieviesušas PMP novēršanas sistēmu.	Vispārējās izglītības iestādes	Izglītības pārvalde				
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA									
4.	Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP	PMP riska identificēšanas apmācība pedagogiem	Pedagogu, kuri apguvuši PMP riska grupas izglītojamo identificēšanas praksi, īpatsvars pieaudzis	Vispārējās izglītības iestādes	Izglītības pārvalde				
		Izglītojamo skaits , kuriem ir nodrošināti atbalsta pasākumi PMP risku novēršanai (pamatskolas posmā, vidusskolas posmā).	Pieaudzis izglītojamo skaits, kuriem ir nodrošināti atbalsta pasākumi PMP risku novēršanai (pamatskolas posmā, vidusskolas posmā).	Vispārējās izglītības iestādes	Izglītības pārvalde				

		Pedagogu karjeras konsultantu (PKK) individuālo konsultāciju nodrošinājums skolēniem	Izglītojamo, kuriem ir nodrošinātas karjeras konsultācijas iespējas 7.–12. klasē, skaits (%)	Vispārējās izglītības iestādes Izglītības pārvalde					
5.	Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana izglītības iestādēs	Preventīvais darbs vardarbības mazināšanai	Mazinājies vardarbību skaits izglītības iestādēs.	Vispārējās izglītības iestādes Sociālais dienests	Jaunatnes speciālisti, sociālie darbinieki				
		Pozitīvās izglītojamo mācību pieredzes stiprināšana	Pieaudzis izglītojamo skaits, kuri piedzīvo izdošanos mācību procesā.	Vispārējās izglītības iestādes					
		Izglītojamo piederības sajūtas izglītības iestādei stiprināšana	Pieaudzis izglītojamo, kuri jūtas piederīgi izglītības iestādei, skaits	Vispārējās izglītības iestādes					
PIELĀGOTĀ PREVENCIJA									
6.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	Atbalsta speciālistu pakalpojumu optimāls nodrošinājums	Pieaugusi atbalsta pakalpojumu pieejamība.	Vispārējās izglītības iestādes Izglītības pārvalde					

	Starpinstitūciju efektīvas sadarbības nodrošinājums	Uzlabojusies starpinstitūciju koordinācija atbalsta nodrošināšanā.	Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa					
	Priekšlaikus mācību pārtraukšanas risku agrīna diagnostika	Samazinājies izglītojamo īpatsvars, kuri priekšlaikus pārtraukuši mācības.	Vispārējās izglītības iestādes					
	Individualizēta, diferencēta un personalizēta mācību procesa nodrošinājums katram izglītojamajam	Uzlabojies izglītojamo mācību sniegums/samazinājies izglītojamo, kuri nesaņem atestātu, skaits.	Vispārējās izglītības iestādes					

4.1.Stratēģisko mērķu politikas rezultatīvie rādītāji.

Nr.p.k.	Rezultatīvie rādītāji	Bāzes vērtība	Sasniedzamā tendence		Datu avots
			2025.g.	2027.g.	
UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA					
1.	Augsta vecāku apmierinātība ar dalību bērnu audzināšanas atbalsta grupās.	Tiks noteikta 2024.g.	70%	80%	aptauja
2.	Augsts pašvaldības iedzīvotāju	Tiks noteikts 2024.g.	70%	80%	aptauja

	vērtējums par atbalsta pakalpojumu PMP novēršanai pieejamību pašvaldībā.				
3.	Izglītojamo īpatsvars, kuri reģistrēti vismaz vienā interešu izglītības programmā.	2024.g. 70%	75%	85%	VIIS
4.	Izglītības iestāžu īpatsvars, kuras ieviesušas PMP novēršanas sistēmu.	2025.g. 60%	75%	85%	Izglītības pārvalde
MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA					
5.	Pedagogu, kuri apguvuši PMP riska grupas izglītojamo identificēšanas praksi, īpatsvars.	2025.g. 50%	60%	75%	Izglītības pārvalde
6.	Izglītojamo skaits (%), kuriem ir nodrošināti atbalsta pasākumi PMP risku novēršanai (pamatskolas posmā, vidusskolas posmā).	2024.g. 5 %	7%	12%	Izglītības pārvalde
7.	Izglītojamo, kuriem ir nodrošinātas karjeras konsultācijas iespējas 7.–12. klasē, skaits (%)	2024.g. 35%	45%	55%	Izglītības iestādes
PIELĀGOTĀ PREVENCIJA					
8.	Izglītojamo, kuri pēc pamatzglītības pabeigšanas neturpina mācības vidējā (vispārējai vai profesionālā) izglītībā, īpatsvars	2022.g.. 0,02%	<0,05%	0,05%	VIIS

4.2. PREVENCIJAS AKTIVITĀTES UN DARBA UZDEVUMI

	MĒRĶIS		PREVENCIJAS AKTIVITĀTE		DARBA UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI		IESAISTĪTĀS PUSES	
	Nr.	MĒRĶA NOSAUKUMS	Nr.	AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	DARBA UZDEVUMA NOSAUKUMS (un apraksts, ja nepieciešams)	IZPILDES TERMIŅŠ (sākuma un beigu datums)	IZPILDĪTĀJS	PAR UZRAUDZĪBU ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	7	8	9	10
U	1.	Vecāku kompetences stiprināšana audzināšanas jautājumos	1.1.	Apmācību kurss “CAP” (Ceļvedis, audzinot pusaudzi).	No katras iestādes vismaz 1 psihologs ir apguvis programmu.	2024.g.psihologi uzsāk apmācības. 2024.-2027.g. notiek apmācības vecākiem	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			1.2.	BEA programma pirmsskolas izglītības iestādēs („Bērna emocionālā audzināšana” PII).	No katras PII vismaz 1 pedagogs ir apguvis programmu	2024.-2025.g.pedagogi uzsāk apmācības. 2024.-2027.g.- apmācības vecākiem	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			1.3.	Lekcijas vecākiem	Informēt par pusaudžu vecumposma īpatnībām, vajadzībām, vecāku lomu un pienākumiem bērnu audzināšanā.	2024.-2027.g.	Izglītības iestāžu atbalsta personāls	Izglītības pārvalde
			1.4.	Vecāku iesaistīšanās programmas STOP 4-7 izglītojošās nodarbībās	Nodarbību vadīšana vecākiem (saskaņā ar STOP 4-7 izstrādātu	2024.- 2027.g	PII iestādes, STOP 4-7 programmas	Izglītības pārvalde

MĒRĶIS			PREVENCIJAS AKTIVITĀTE		DARBA UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI		IESAISTĪTĀS PUSES	
	Nr.	MĒRĶA NOSAUKUMS	Nr.	AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	DARBA UZDEVUMA NOSAUKUMS (un apraksts, ja nepieciešams)	IZPILDES TERMIŅŠ (sākuma un beigu datums)	IZPILDĪTĀJS	PAR UZRAUDZĪBU ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	7	8	9	10
					plānu)		komanda	
			2.1.	Neformālās izglītības pasākumi jauniešiem.	Katram bērnam/ jauniešim ir iespēja piedalīties vismaz 1 vienā interešu izglītības vai neformālās izglītības pasākumā mācību gadā.	2024.-2027.	NVO, ANIIC, Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			2.2.	Kapacitātes stiprināšana darbiniekiem darbam ar jaunatni	Neretas un Kokneses apvienībās tiek nodrošinātas jaunatnes darbinieku štata vienības.	2024.-2027.	ANIIC	Izglītības pārvalde
			2.3.	Labiekārtotu telpu nodrošinājums jauniešu prasmju, talantu attīstībai un brīvā laika pavadīšanai	Tiek atvērtas telpas jauniešiem prasmju un talantu attīstīšanai, kvalitatīvai brīvā laika pavadīšanai	2024.-2027.	ANIIC Sociālais dienests	Izglītības pārvalde
	4.	Sabiedrības izglītošana PMP jomā	3.1.	PMP novēršanas sistēmas ieviešana izglītības iestādēs	Pakāpeniski ieviest izglītības iestādēs PMP novēršanas sistēmu	2024.-2027.g.	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde

	MĒRĶIS		PREVENCIJAS AKTIVITĀTE		DARBA UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI		IESAISTĪTĀS PUSES	
	Nr.	MĒRĶA NOSAUKUMS	Nr.	AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	DARBA UZDEVUMA NOSAUKUMS (un apraksts, ja nepieciešams)	IZPILDES TERMIŅŠ (sākuma un beigu datums)	IZPILDĪTĀJS	PAR UZRAUDZĪBU ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	7	8	9	10
		Pedagogu kompetences stiprināšana darbā ar PMP riskiem	4.1.	PMP novēršanas apmācība pedagogiem	Profesionālās pilnveides kursi pedagogiem par PMP riska identificēšanas sistēmu	2024.-2027.g.	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			4.2.	Atbalsta pasākumu izglītojamajiem pieaugums PMP risku novēršanai	Pieaug izglītojamo skaits, kuriem nodrošināti atbalsta pasākumi PMP risku novēršanai	2024.-2027.g.	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
	5.	Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana	5.1.	MOT Programmas īstenošana pusaudžiem	Stiprināt pusaudžu spēku un klases pozitīvo mikroklimatu, veicināt ikviena piederību skolai. Labbūtības veicināšana	2025.-2027.g.	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			5.2.	Jauniešu iedvesmas forums par pozitīvas mācīšanās pieredzes stiprināšanu	Vismaz 1 forums 2 gadu laikā, kuros jaunieši dalās pieredzē par saviem sasniegumiem mācībās, kas sākotnēji	2024.-2027.g.	ANIIC Jaunatnes speciālisti lietu	Izglītības pārvalde

	MĒRĶIS		PREVENCIJAS AKTIVITĀTE		DARBA UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI		IESAISTĪTĀS PUSES	
	Nr.	MĒRĶA NOSAUKUMS	Nr.	AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	DARBA UZDEVUMA NOSAUKUMS (un apraksts, ja nepieciešams)	IZPILDES TERMIŅŠ (sākuma un beigu datums)	IZPILDĪTĀJS	PAR UZRAUDZĪBU ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	7	8	9	10
					šķītuši nekad nesasniedzami			
			5.3.	Izglītības iestāžu skolēnu padomes kapacitātes un darbības stimulešana	Katru mācību gadu attīstīt kādu iniciatīvu vai projektu, ko izvirzījuši skolēnu padomes pārstāvji	2025.-2027.g.	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
	6.	Atbalsta pakalpojumu pieejamības nodrošināšana	6.1.	Atbalsta speciālistu optimāls nodrošinājums	Vairumā izglītības iestāžu pieejami nepieciešamie atbalsta speciālisti. Izglītības pārvaldē nodrošina psihologa un pedagoga karjeras konsultanta pakalpojumu izglītības iestāžu izglītojamajiem no izglītības iestādēm ar mazu atbalsta personāla kapacitāti	2024.-2027.g.	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde
			6.2.	Starpinstitūciju efektīvas sadarbības nodrošinājums	Starpinstitūciju sadarbības koordinācija atbalsta nodrošināšanā	2024.-2027.g.	Aizkraukles novada Bāriņtiesa	Aizkraukles novada pašvaldība
			6.3.	Priekšlaikus mācību	Samazināt izglītojamo	2024.-2027.g.	Izglītības	Izglītības

	MĒRĶIS		PREVENCIJAS AKTIVITĀTE		DARBA UZDEVUMI PLĀNA IZPILDEI		IESAISTĪTĀS PUSES	
	Nr.	MĒRĶA NOSAUKUMS	Nr.	AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	DARBA UZDEVUMA NOSAUKUMS (un apraksts, ja nepieciešams)	IZPILDES TERMIŅŠ (sākuma un beigu datums)	IZPILDĪTĀJS	PAR UZRAUDZĪBU ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	2	3	4	5	7	8	9	10
				pārtraukšanas risku agrīna diagnostika	īpatsvaru, kuri priekšlaikus pārtraukuši mācības		iestādes	pārvalde
			6.4.	Individualizēta, diferenciēta un personalizēta mācību procesa nodrošināšana katram izglītojamajam	Vairums pedagogiem ir zināšanas un pieredze par individuālu, diferencētu un personalizētu pieeju mācību procesa organizēšanā	2025.-2027.g.	Izglītības iestādes	Izglītības pārvalde

4.3. PMP PREVENCIJAS AKTIVITĀTĒM NEPIECIEŠAMO RESURSU PIESAISTES PLĀNS

	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	AKTIVITĀTES SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	NEPIECIEŠAMIE RESURSI	FINANŠU AVOTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	5	7	8	9	10
	Apmācību kurss "CAP" (Ceļvedis, audzinot pusaudzi)	No katras skolas 1 psihologs ir apguvis programmu, lai vadītu vecāku apmācības grupas.	Finansējums 1 psihologs no izglītības iestādes	Tiks piesaistīts ESF projekta finansējums	Izglītības pārvalde
	BEA (Bērna emocionālā audzināšana) programma pirmsskolas izglītības iestādēs	No katras pirmsskolas izglītības iestādes 1 pedagogs apgūst BEA programmu	Finansējums 1 pedagogs no pirmsskolas izglītības iestādes	Tiks piesaistīts ESF projekta finansējums	Izglītības pārvalde
	Lekcijas vecākiem	60% vecāku iesaistās skolās	Motivācijas programma vecākiem	Papildus	Izglītības iestādes

	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	AKTIVITĀTES SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	NEPIECIEŠAMIE RESURSI	FINANŠU AVOTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	5	7	8	9	10
		organizētajās lekcijās par bērna emocionālo audzināšanu		finansējums nav nepieciešams	
	Resursi vecākiem pašvaldības mājaslapā	Pašvaldības mājaslapā ir izveidota sadaļa vecākiem ar speciālistu ieteikumiem bērnu audzināšanā.	Cilvēkresursi informācijas apkopošanai, ievietošanai pašvaldības mājaslapā	Papildus finansējums nav nepieciešams	Sociālais dienests Izglītības pārvalde Sabiedrisko attiecību nodaļa
	Neformālās izglītības pasākumi jauniešiem	Katram bērnam/jaunietim ir iespēja piedalīties vismaz 1 interešu izglītības programmā katru mācību gadu .	Finansējums pedagogu atalgojumam, materiāltehnisko resursu nodrošinājumam	Valsts mērķdotācija pedagogu atalgojumam, pašvaldības un projektu līdzfinansējums	Izglītības iestādes Izglītības pārvalde
	Jaunatnes darba speciālistu kapacitātes stiprināšana	Tiek nodrošinātas vismaz 2 jaunatnes darba speciālistu štata vienības	Atalgojums 2 jaunatnes lietu speciālistu štata vienībām	Pašvaldības finansējums, ESF projekta līdzfinansējums	Izglītības iestādes
	Labiekārtotas telpas jauniešu neformālās izglītības nodrošināšanai un jēgpilnai brīvā laika pavadīšanai	Vismaz 2 labiekārtotas telpas jauniešu aktivitātēm (Koknesē, Neretā)	Telpas jauniešu centriem. Materiāli telpu remontam, mēbeles, datortehnika	Pašvaldības finansējums, ESF projekta līdzfinansējums	Izglītības iestādes
	Resursi jauniešiem pašvaldības mājaslapā.	Jauniešiem pieejami informatīvi un izglītojoši materiāli (SPKC, Drošs internets, karjeras plānošana, uzņēmējdarbība u.c.).	Jaunieši, atbalsta personāls	Papildus finansējums nav nepieciešams	Izglītības pārvalde

	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	AKTIVITĀTES SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	NEPIECIEŠAMIE RESURSI	FINANŠU AVOTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	5	7	8	9	10
	Aptauja	Uzlabojies pašvaldības iedzīvotāju vērtējums par PMP atbalsta pakalpojumu pieejamību.	Cilvēkresursi aptaujas izstrādei.	Papildus finansējums nav nepieciešams	Izglītības pārvalde
	Pedagoga karjeras konsultanta (PKK) individuālo konsultāciju nodrošinājums izglītojamajiem	Visiem 9. klašu un 12. klašu izglītojamajiem ir iespēja saņemt PKK individuālu konsultāciju	Atalgojums PKK darbam.	Valsts mērķdotācijas un/vai ESF projekta finansējums	Izglītības pārvalde
	Karjeras izglītības pasākumi	Vismaz 1 karjeras izglītības pasākums skolā katram skolēnam. Skolas darbs atbilstoši apstiprinātajam karjeras izglītības plānam.	Atbildīgais par karjeras izglītību visās skolās.	Papildus finansējums nav nepieciešams	Izglītības iestādes
	Pozitīvas mācību pieredzes un piederības sajūtas izglītības iestādei veicinoši pasākumi	Vismaz 1 pasākums katrā izglītības iestādē, kas popularizē izglītojamo pozitīvu mācīšanās pieredzi un/vai piederības sajūtu savai izglītības iestādei.	Jaunieši, pedagoģiskais personāls	Papildus finansējums nav nepieciešams	Izglītības iestādes
	Atbalsta speciālist pakalpojuma optimāls nodrošinājums	Katrā izglītības iestādē ir atbalsta personāls (psihologs, logopēds, sociālais pedagogs, speciālais pedagogs, medicīnas māsa)- likmes proporcionāli izglītojamo skaitam izglītības iestādē.	Atbalsta personāl	ESF projekta finansējums	Izglītības iestādes
	Starpinstitūciju efektīvas sadarbības	Institūciju regulāra savstarpēja sadarbība izglītojamo labāko	-	Papildus finansējums nav	Izglītības pārvalde

	PREVENCIJAS AKTIVITĀTE	AKTIVITĀTES SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	NEPIECIEŠAMIE RESURSI	FINANŠU AVOTS	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
1	5	7	8	9	10
	nodrošinājums	interesu nodrošināšanai		nepieciešams	
	Individualizēta, diferencēta un personalizēta mācību procesa nodrošināšana	Mācību stundās katrs izglītojamais saņem viņam nepieciešamo pedagoģisko atbalstu.	Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi	ESF projekta finansējums	Izglītības pārvalde

4.4. PMP prevencijas sistēma un aktivitāšu īstenošanas uzraudzība

Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns”, kuras mērķis ir pilnveidot pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) prevencijas sistēmu, kas veicinātu izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanu un ilgtspējīgu izaugsmi, ieviešanas un uzraudzības sistēmas pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu sistēmas iedzīvināšanu. Par sistēmas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu rīcības programmā noteikto darbību īstenošanai atbildīga ir Aizkraukles novada pašvaldība. Par ar Aizkraukles novada domes 2022.gada 16.novembra sēdes lēmumu apstiprinātās rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Aizkraukles novadā ” 2024.-2027.gadam ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību atbildīga darba grupa (turpmāk – darba grupa), kura tiks izveidota ar Aizkraukles novada pašvaldības izpilddirektora rīkojumu. Par sistēmas īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas rīcības programmā. Sistēmas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības programmā noteiktās aktivitātes. Aizkraukles novada pašvaldības izglītības iestāžu uzdevums ir iesaistīties aptaujās un monitoringā, vismaz 2 reizes gadā apkopot un iesniegt informāciju par PMP riskam pakļauto izglītojamo mācību dinamiku. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī regulāru izglītojamo, vecāku un pedagogu viedokļa izziņāšanu, lai šie dati arī šie dati varētu nodrošināt ieviešanas uzraudzību un prevencijas programmas korekcijas.

Darba grupa rīko ikgadējās sanāksmes pēc nepieciešamības, taču ne mazāk kā divas reizes gadā, lai pārrunātu Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Aizkraukles novada pašvaldībā” ieviešanas procesu, aktualitātes un radušos problēmjautājumus, plānotu finansējuma piesaisti:

1) sagatavo ikgadēju pārskatu par prevencijas sistēmas ieviešanu, kas tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, plānotajām aktivitātēm, un, ja nepieciešams, tas kalpo kā pamats rīcības programmas aktualizācijai, ko ieteicams veikt katru gadu. Rīcības programmas aktualizēšana ietver informācijas apkopošanu par izpildītajiem uzdevumiem un/vai to izpildes statusu. Aktualizētajā rīcības programmas redakcijā ir jāiekļauj

plānotās izmaiņas – jaunie pasākumi un izmaiņas plānotajās darbībās. Ikgadējo sistēmas ieviešanas un uzraudzības pārskatu un, ja attiecināms, aktualizētu rīcības programmu, darba grupa izstrādā pirms katra mācību gada sākuma (orientējoši-augusta mēnesī) un prezentē Aizkraukles novada domes Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejai;

2) rīko ikgadēju sanākumi novembra-decembra mēnesī, lai plānotu nākamā gada budžetu, paredzot tajā iekļaujamās PMP aktivitātes un pārrunājot investīciju iespējas, ņemot vērā rīcības programmas aktivitātes, uzdevumus un mērķus. Programmas aktualizēšanu un papildināšanu ieteicams veikt ne vēlāk kā 2026.gadā, nemainot izvirzītos stratēģiskos mērķus, bet pārskatot plānoto darbību aktualitāti, kā arī veicot izvirzīto rezultatīvo rādītāju starpposma izvērtējumu.

PMP prevencijas sistēma ir papildināma atbilstoši ES, valsts un reģionāla mēroga aktualitātēm izglītības politikā, ņemot vērā informāciju par nākamajā plānošanas periodā pieejamajiem ES u.c. finanšu resursiem.